

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1300/2020
01.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Биљане Синановић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. у вези става 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Младена Никића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ваљеву К 492/19 од 03.02.2020. године и Вишег суда у Ваљеву Кж1 82/20 од 09.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.12.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Ваљеву К 492/19 од 03.02.2020. године и Вишег суда у Ваљеву Кж1 82/20 од 09.09.2020. године и списи предмета враћају Основном суду у Ваљеву на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву К 492/19 од 03.02.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. у вези става 3. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда плати паушал у износу од 7.000,00 динара, као и да оштећеној ББ плати трошкове кривичног поступка у износу од 89.625,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Ваљеву Кж1 82/20 од 09.09.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Младен Никић због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд

побијане пресуде преиначи тако што ће према окривљеном одбити оптужбу или га ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, не би било од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је основан.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон на штету окривљеног тиме што су нижестепени судови пресудили у овој правној ствари, иако је раније у предмету истог суда К 121/18 донето решење којим је утврђено да је приватна тужила одустала од приватне тужбе којом је окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ са истоветним чињеничним описом радње извршења као у оптужном предлогу Кт 790/17 чиме је овај кривични поступак правноснажно окончан и да је следствено томе ствар правноснажно пресуђена истичући да је погрешан став првостепеног суда да се не ради о правноснажно пресуђеној ствари из разлога што у предмету тог суда К 121/18 главни претрес није био заказан, тако да кривични поступак у смислу члана 7. тачка 4) ЗКП није ни покренут и да самим тим није ни могао бити окончан, без обзира на чињеницу што је поступајући судија на записнику К-121/18 од 14.11.2018. године донео решење о обустављању кривичног поступка, а којим наводима захтева бранилац окривљеног, по оцени овог суда, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Из списка предмета произлази да је приватни тужилац ББ Основном суду у Ваљеву дана 31.10.2017. године поднела приватну тужбу против окривљеног АА због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и да се приватна тужба односи на исти кривичноправни догађај од 01.08.2017. године који је означен у чињеничном опису кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. КЗ, датом у диспозитиву оптужног предлога Основног јавног тужиоца у Ваљеву Кт 790/17 од 21.03.2018. године, затим да је поступајући судија на записнику К 121/18 од 14.11.2018. године констатовао да су у суд приступили приватна тужила и њен пуномоћник и да су изјавили да одустају од кривичног гоњења окривљеног по приватној тужби од 31.10.2017. године из разлога што се по истом основу против окривљеног води кривични поступак пред тим судом у предмету К 117/18, након чега је на истом записнику донето решење којим је обустављен кривични поступак против окривљеног због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ по приватној тужби од 31.10.2017. године уз констатацију да странке не траже отправак решења и да се одричу од права на жалбу, иако окривљени није био присутан, нити има доказа о позивању. На посебном обрасцу је констатовано да је наведена одлука – решење о обустављању кривичног поступка постала правноснажна дана 14.11.2018. године, иако у списима предмета нема писаног отправак решења, нити било ког доказа да је о истом окривљени обавештен, те да је окривљеном достављен записник са објављеним решењем.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП постоји, између осталог, ако је кривично гоњење искључено јер је ствар већ правноснажно пресуђена.

Дакле, постојање наведене повреде закона подразумева да је окривљени оглашен кривим за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Према одредби члана 277. став 1. ЗКП правноснажност решења наступа када се оно не може побијати жалбом или када жалба није дозвољена.

У конкретном случају поступајући судија је на записнику од 14.11.2018. године донео решење којим је према окривљеном обустављен кривични поступак због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ по приватној тужби приватног тужиоца ББ од 31.10.2017. године, која се односи на исти догађај описан у оптужбном предлогу Основног јавног тужиоца у Ваљеву Кт 790/17 од 21.03.2018. године, због одустања приватне тужиле од кривичног гоњења окривљеног уз констатацију да странке не траже отправак решења и да су се одрекле од права на жалбу, након чега је истог дана на посебном обрасцу ставио потврду – клаузулу правноснажности тог решења.

Међутим, из наведеног записника К 121/18 од 14.11.2018. године произлази да окривљени није био присутан (а нема доказа ни да је позван) када је приватна тужилка одустала од кривичног гоњења за кривично дело увреда из члана 170. став 1 КЗ по приватној тужби од 31.10.2017. године и када је донето решење о обустављању кривичног поступка, те да самим тим није ни упознат са постојањем тог решења, нити се одрекао од права на жалбу против истог, иако је суд на наведеном записнику констатовао да су се странке одрекле права на жалбу, те да је само једна од странака била присутна и то приватна тужилка која се одрела права на жалбу. Стоји чињеница да је поступајући судија дана 14.11.2018. године ставио потврду – клаузулу правноснажности тог решења, али, и поред тога, имајући у виду да правноснажност решења наступа када се оно не може побијати жалбом, што подразумева да је окривљени као странка искористио то своје право или се истог одрекао, то се, по налажењу овога суда, за сада не може утврдити да ли је предметно решење о обустављању кривичног поступка постало правноснажно, што је неопходан услов да би се ствар сматрала правноснажно пресуђеном, јер је било нужно да окривљеном као странци у поступку наведено решење буде достављено од стране суда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног као основан и укинуо побијане правноснажне пресуде, а с тим што ће суд у поновном поступку имати у виду примедбе изнете у овој пресуди и испитати правноснажност решења Основног суда у Ваљеву К 121/18 од 14.11.2018. године, након чега ће одлучити да ли се у конкретном случају ради о правноснажно пресуђеној ствари.

Имајући у виду разлоге укидања побијаних правноснажних пресуда, Врховни касациони суд се у овој пресуди није изјашњавао о осталим повредама закона истакнутим у захтеву браниоца окривљеног.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић